

Mogelijkheden binnen de huidige wetgeving voor onderwijs aan leerlingen met een indicatie

Inleiding

Bij de uitvoering van het toezicht is de Inspectie van het Onderwijs de afgelopen periode op enkele constructies rondom leerlingen met een indicatie gestuit die niet in overeenstemming zijn met de wettelijke bekostigingsvoorwaarden. Hoewel met deze constructies in sommige gevallen wordt beoogd de kwaliteit van het onderwijs te verbeteren of onderwijskundige knelpunten op te lossen, is er sprake van onrechtmatige situaties. Daarnaast geldt dat in het kader van passend onderwijs wet- en regelgeving op sommige punten zal worden aangepast, maar ook dat betekent niet dat scholen zich tot die tijd niet hoeven te houden aan vigerende wet- en regelgeving.

In deze notitie wordt een aantal van de onrechtmatige situaties uiteengezet. Vervolgens wordt beschreven welke mogelijkheden het wettelijk kader wel biedt en hoe onrechtmatige situaties moeten worden hersteld.

De volgende situaties worden toegelicht:

1. Leerlingen worden op een andere school ingeschreven dan waar zij onderwijs ontvangen;
2. Scholen schrijven leerlingen in die niet tot de onderwijssoort behoren waarvoor het bevoegd gezag een beschikking heeft;
3. Het bevoegd gezag heeft voor één school de beschikking over meerdere brin-nummers.

Ad. 1) Leerlingen worden op een andere school ingeschreven dan waar zij onderwijs ontvangen

Onrechtmatige situatie

Leerlingen die door bevoegde gezagsorganen worden ingeschreven op een school die niet het onderwijs verzorgt aan deze leerlingen, komen niet voor bekostiging in aanmerking. Evenmin mogen groepen leerlingen van verschillende scholen, al dan niet van hetzelfde bevoegd gezag, structureel gezamenlijk onderwijs ontvangen (artikel 70, eerste lid WEC).

Van bovenstaande situaties is sprake wanneer kinderen op een (v)so-school worden ingeschreven, terwijl zij onderwijs volgen op het reguliere basisonderwijs, speciaal basisonderwijs (sbo), voortgezet onderwijs of middelbaar beroepsonderwijs. Dit geldt zelfs wanneer op de reguliere school uitsluitend onderwijs wordt gegeven door een gespecialiseerde docent die in dienst is van het (v)so.

Ook is er sprake van een onrechtmatige situatie indien leerlingen bij een (v)so-school worden ingeschreven en enkele vakken op de reguliere school volgen, zonder dat dit schriftelijk door de betrokken scholen is vastgelegd.

Oplossingen binnen de huidige wetgeving

Leerlingen met een indicatie kunnen ofwel met extra ondersteuning in het reguliere onderwijs ofwel in het speciaal onderwijs worden ondergebracht, maar er moet voor één van beide opties gekozen worden. Er bestaat echter een uitzondering, de regeling symbiose.

Symbiose

De symbioseregeling maakt het mogelijk dat een leerling die ingeschreven staat in het (v)so, een deel van het onderwijs volgt in het basisonderwijs, het sbo, het voortgezet onderwijs (vo) of het middelbaar beroepsonderwijs (mbo). Zij volgen het onderwijs op de betreffende school voor

minimaal 180 minuten per week en voor een termijn van ten minste twee aaneengesloten schooljaren. De gemaakte afspraken moeten in een schriftelijke overeenkomst tussen de betrokken scholen worden vastgelegd (zie artikel 24 van de Wet op de expertisecentra (WEC) en de artikelen 11 en 12 van het Onderwijskundig besluit WEC).

Ad. 2) Scholen schrijven leerlingen in die niet tot de onderwijssoort behoren waarvoor het bevoegd gezag een beschikking heeft

Onrechtmatige situatie

Leerlingen behoren les te krijgen in de onderwijssoort waarvoor ze een indicatie en bijbehorende bekostiging hebben gekregen. Daarom mogen (v)so-scholen geen leerlingen inschrijven die een indicatie voor een andere onderwijssoort hebben dan waarvoor de school een beschikking heeft. Ook mogen (v)so-scholen geen leerlingen zonder indicatie inschrijven. Dit laatste met uitzondering van leerlingen afkomstig uit een residentiële instelling waarmee de school een samenwerkingsovereenkomst is aangegaan (artikel 71c van de Wet op de expertisecentra).

Van deze situatie is bijvoorbeeld sprake wanneer cluster 4-leerlingen worden ingeschreven bij cluster 3-scholen.

Oplossingen in de huidige wetgeving

Er is geen oplossing binnen de huidige wetgeving. Er kan wel een smal experiment aangevraagd worden.

Smal experiment

Scholen en samenwerkingsverbanden die willen samenwerken op een voor passend onderwijs cruciaal thema en daarbij willen afwijken van de huidige wettelijke bepalingen, kunnen een aanvraag indienen voor een smal experiment. Bij een smal experiment kan worden gedacht aan onderwijs dat de bestaande indeling van clusters en onderwijssoorten binnen het (v)so doorbreekt (eventueel in combinatie met reguliere leerlingen) en aan een verdergaande samenwerking tussen een speciale school voor basisonderwijs en een school voor speciaal onderwijs. Scholen kunnen bij het ministerie van OCW een aanvraag indienen en moeten daarbij aantonen dat alle betrokken scholen en aanpalende REC's hiermee akkoord gaan. Een smal experiment wordt afgegeven voor vijf jaar en mocht binnen die vijf jaar de wet- en regelgeving zijn aangepast en de situatie binnen de nieuwe wet- en regelgeving mogelijk zijn, dan eindigt het smal experiment (zie artikel 2 van de Experimentenwet onderwijs).

Ad. 3) Het bevoegd gezag heeft voor één school de beschikking over meerdere brin-nummers

Onrechtmatige situatie

Iedere school behoort één brin-nummer te hebben en ontvangt op basis daarvan bekostiging in de vorm van een vaste voet en een bedrag per leerling. Sommige scholen organiseren en presenteren zich als één school, maar hebben verschillende brin-nummers. Dit is onrechtmatig.

Indien scholen in een andere school zijn geïntegreerd en er feitelijk sprake is van een fusie, is slechts één brin-nummer toegestaan. Het gaat dan om scholen die bijvoorbeeld een gezamenlijk schoolgids, schoolplan, personeel, directeur en huisvesting hebben.

Oplossingen binnen de huidige wetgeving

Scholen mogen niet meerdere brin-nummers hebben. Tenzij aangetoond kan worden dat geen sprake is van een overtollig brin-nummer, dient daarvan afstand te worden gedaan. De onrechtmatig verkregen extra bekostiging moet worden gerestitueerd.

Alleen indien de oorspronkelijke school nog bestaat als onderscheiden pedagogisch-didactische eenheid met een substantieel aantal leerlingen, kan een bestuur een verzoek indienen tot behoud van het bij die school behorende brin-nummer. Wel dient die eenheid dan volledig losgemaakt te worden van de andere school en als aparte school georganiseerd te worden. Dit laatste houdt in dat beide scholen onder meer een eigen directeur of locatieleiders moeten hebben en een eigen (deel)schoolplan en schoolgids moeten opstellen.